

Sygn. akt II Cz 176/15

POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Aurelia Pietrzak

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2015 roku w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)Funduszu (...)z siedzibą w W.

przeciwko A. M.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Świeciu o kosztach procesu zawartego w punkcie 2 (drugim) wyroku z dnia 20 listopada 2014 roku, sygn. akt I C 11/14

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1315 zł (tysiąc trzysta piętnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,
2. oddalić zażalenie w pozostałej części,
3. zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt: II Cz 176/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy w Świeciu, po rozpoznaniu sprawy z powództwa(...) Funduszu(...)w W. przeciwko A. M. o zapłatę, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.817,54 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 4.519,47 zł i z odsetkami ustawowymi od kwoty 3.278,07 zł od dnia 3 lipca 2013 r. do dnia zapłaty (punkt 1) oraz odstąpił od obciążenia pozwanego kosztami postępowania (punkt 2).

Uzasadniając rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 2 wyroku sąd wskazał, że sytuacja materialna pozwanego, zwłaszcza wysokość jego dochodów i obciążenie obowiązkiem alimentacyjnym, uzasadnia odstąpienie od obciążania go kosztami postępowania na podstawie art. 102 k.p.c.

Zażalenie na postanowienie zawarte w punkcie 2 wyroku złożył powód zarzucając Sądowi pierwszej instancji naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez uznanie, że w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek wskazany w powyższym przepisie oraz że pozwany wykazał, aby w sprawie zachodził taki szczególnie uzasadniony przypadek. Wskazując na powyższe powód wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 1.316,76 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, a nadto wniósł o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie w przeważającym zakresie jest zasadne.

Podzielić należy pogląd wyrażony przez skarżącego w złożonym środku odwoławczym, że w sprawie nie było podstaw do odstąpienia od zasady odpowiedzialności za wynik procesu, wyrażonej w art. 98 § 1 k.p.c. na rzecz zasady słuszności przewidzianej treścią art. 102 k.p.c.

Przede wszystkim Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że przepis art. 102 k.p.c. nie może być rozszerzająco wykładany i wyklucza uogólnienia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16.01.2013 r., II CZ 151/12, LEX nr 1293744). W szczególności ugruntowane jest stanowisko, że tylko trudna sytuacja majątkowa osoby przegrywającej sprawę nie może sama przez się stanowić podstawy do zastosowania dyrektywy zawartej w art. 102 k.p.c., nawet jeżeli jest tak niekorzystna, że bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny strona nie byłaby w stanie ponieść kosztów procesu. Do przyjęcia, że w sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony konieczne jest także, aby przemawiały za tym fakty związane z przebiegiem procesu, oceniane przez pryzmat zasad współzycia społecznego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19.09.2013 r., I CZ 183/12, LEX nr 1388472).

Biorąc powyższe pod uwagę nie sposób uznać, aby w sprawie wystąpiły okoliczności pozwalające na zastosowanie art. 102 k.p.c. Wniosek taki, wywiedziony przez Sąd pierwszej instancji na podstawie tylko oświadczenia pozwanego złożonego na rozprawie w dniu 20 listopada 2014 r., nie był uprawniony. Jakkolwiek z oświadczenia tego wynika, że sytuacja finansowa pozwanego jest zła, to jednak w sprawie brak innych okoliczności związanych z jej przebiegiem, które pozwoliłyby przyjąć, że w świetle zasad współzycia społecznego, powód nie powinien otrzymać zwrotu kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw, do czego zgodnie z podstawową zasadą procesu cywilnego jest uprawniony.

Powód w sprawie poniósł niezbędne koszty procesu w łącznej kwocie 1.315 zł, na którą składały się następujące kwoty: 98 zł – opłata od pozwu, 17 zł – opłata od pełnomocnictwa, 1.200 zł – wynagrodzenie pełnomocnika. I tę kwotę przeciwnik procesowy, który przegrał sprawę, winien mu zwrócić na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c. Sąd nie przychylił do wniosku o zasądzenie z tego tytułu także kwoty 1,76 zł opłaty manipulacyjnej, albowiem nie stanowiła ona niezbędnego kosztu procesu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.315 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, oddalając zażalenie w pozostałej części (punkt 1 i 2).

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 90 zł (punkt 3), która obejmuje: 30 zł tytułem opłaty od zażalenia oraz 60 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika (§ 12 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – t.j. Dz. U. 2013 r., poz. 490).